Ч. 187 (13.135). Львів, четвер 25. серпня 1932. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 4·00 зол.
Чвертьрічно 12·00 „
Піврічно 24·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Світова вистава в Шикаґо й українці.

У 1933 р. припадає сто років істнування світового міста Шикаго, по Ню Йорку найбільшого світового зборища у Злучених Державах. Тому сто літ осіло там 18 родин, а сьогодні живе там поверх 4 міліони населення. Це не тільки друга з черги людська оселя в Америці, але й друга з черги щодо чисельности українського елементу.

Місто Шикаго хоче величаво відсвяткувати своє століття. І зовсім слушно в тому святкуванні беруть участь численні держави. Цеж майже невиданий зріст одної оселі. Це велика діво, мірючи навіть американськими відносинами. Треба великого зусилля, щоби за сто років звести на купу стільки матеріялу, скільки потрібно на будову такого міста, як Шикаго, що займає кількадесять кільометрів від одної межі до другої.

Український елемент у Шикаґо доволі численний, хоч для американської політики майже без значіння. Одначе він усе таки доволі замітний у тому місті, а то тими культурними цінностями нашої нації, які еміграція може ще найлекше прилюдно показати. У Шикаґо пишається величава (гр.-кат.) церква, найбільша і найгарніша в Америці. Виступи українського хору викликають подив шикаґівців, а українська пісня та її жреці стоять на першому місці, як це зрештою видно й у інших американських містах.

У найближчому часі трапляється якнайкраща нагода показати в Шикаго не тільки перед цілим містом, але перед цілим світом цілу українську націю. Українці беруть участь у світовій виставі як самостійна група.

Чи можете собі уявити значіння такої події? Президент Гувер закликав до участи в улаштуванні вистави всі держави світа. А між тими державами виступить самостійно бездержавна нація українців. Поміж прапорами ріжних держав має замаяти й наш національний прапор.

Була хвилина, в якій здавалося, що всі зусилля шикаґівських українців пропадуть з причини ворожого становища дуже впливової держави. Сьогодні всі сумніви щодо цього впали.

Світова вистава й участь у ній українців — це далеко не справа самих українців міста Шикаго. Це справа всієї української нації. Провідною ідеєю цієї вистави — показати поступ людської культури: здобутки науки, мистецтва, техніки. Українці Шикаґа стали на становищі, що й ми, як нація, маємо показати народам світу наші здобутки в царині духового життя, в царині національної культури. Цього не в силі зробити самі українці з Шикаґа, хочби їх комітет не знати, як до цього рвався.

Вони мають подбати про гроші й виконати саме діло. Очевидно, що в часі теперішньої кризи вони не добудуть стільки грошей, аби на світовій виставі заблестіти богацтвом; але можна заблестіти якістю. На кольоніяльній виставі в Парижі (1931 р.) масово притягали до себе увагу павільони Західної Індії, і то не богацтвом, але змістом, виявом впливу, який має французька культура на примітивну культуру Сходу. Щоби здобути потрібні гроші, Український Виставовий Комітет творить корпорацію з капіталом 50.000 долярів. Уділи, які стають власністю корпорації, низькі, від 1—10 долярів. В останній стадії виринула думка, щоби в Злучених Державах створити Загальний Виставовий Комітет, а шикаґівський комітет став би тільки виконним органом. Думка дуже розумна й доцільна, яка правдоподібно стане ділом і надасть цілій нашій виставі загально український характер.

Українці з Галичини, що не без деякої слушности славлять себе аванґардою національного життя, мусять у цьому ділі також виявити якнайбільшу і найдоцільнішу активність.

Лев Ясінчук.

—o—

Імперія, москвофільство й українська пропаґанда.

(Кореспонденція з Риму.)

Від Редакції: Дописи нашого париського кореспондента Вп. д-ра В. Панейка п. н. „Листи з Англії" найшли широкий відгомін у нашому громадянстві і зокрема в москвофільській пресі. Ми дали п. д-рові Панейкові на сторінках „Діла" повну свободу вислову, хоч з висловленими поглядами не годились. Тепер даємо теж повну свободу вислову полемічним статтям опонентів д-ра В. Панейка, хоч з усіми їх полемічними тезами теж не годимося. Перше слово даємо п. Оланьскому з Риму.

В „Ділі" з 9.—11. серпня ц. р. появилися „Листи з Англії" п. Панейка, які не можна обійти мовчанкою, чи простим запереченням. І то тим більше, що автор „Листів" прикрасив їх на цей раз і „революційністю" і навіть... „українським імперіялізмом".

П. Панейко пише: „Супокійна застанова і 1000-літній досвід велить англійському інтелігентові рахуватися не тільки з доконаними в радянщині фактами, а й з можливістю покористатися тамошніми, важко оплаченими досвідами для перебудови свого власного суспільного, господарського й політичного буття; бо *перебудова як наслідком щораз наявнішого банкроцтва пануючого у світі фінансового капіталізму виступає як невідкладне завдання завтрішнього дня...*" Ця вставна фраза немов цілковито взята чи то з революційних більшовицьких чи з революційних фашистівських друків і на мій особистий погляд вона накреслює цілком правдиво загальне европейське положення. Ліберально-демократичний світ мусить бути перебудований. Европа є повна незадоволених і обездолених і то не лише одиниць а цілих народів, які силою обставин вже віддавна стали на революційний шлях, як от Німеччина, де революційний рух йде двома великими потоками — гітлерівським та комуністичним, або як Італія, де революційний рух пішов фашистівським шляхом і повільно, але незупинно, творить своєрідні підстави та форми нового життя, і т. д. Українська молодь, відчуваючи надходячу грозу, так само тремтить революційним настроєм, і смішно думати, щоби Україна могла служити аванґардом „реакції" давньої капіталістичної ситеми, як то, по словам п. Панейка, нібито представляє „Укр. Бюро" в Льондоні. Не лише англійські інтеліґенти зі своїм „1000-літнім досвідом" мусять „рахуватися з доконаними в радянщині фактами", але навіть українські інтеліґентні демократи з УНР-івського табору уважають потрібним зберігти, після упадку більшовиків, колиб УНР прийшла до влади, і радгоспи, і колгоспи (гляди „Тризуб" ч. 28. і 29. з 10. липня цього року, стаття Мацієвича „Перед поворотом на Україну"), відібравши лише у колгоспі їх *примусовий характер*. Нема, я думаю, тепер такої української ґрупи, яка думалаб про поворот до минулого. Політика виходить з істнуючого стану річей, і від нього намагається йти наперед, викристовуючи весь досвід минулого. Український нарід ніколи не був народом богачів-капіталістів. А після більшовицьких експериментів на сході та економічної кризи й чужого господарювання на Заході, він так зубожів, що не йому тепер ставати на охорону старого капіталістичного ладу, йому треба думати про те, щоби якнайскорше і найкраще розбудувати *новий* лад у вільній державі вільного труд. народу.

Але якщо йому не подорозі зі старим капіталістичним світом, йому ще менше по дорозі з тим більшовицьким світом, що, заколисавши його гарними казками про земний рай, обрабував його до нитки і випорожнив душу від найсвятіших почувань.

П. Панейкож, коли прикривається революційністю, коли говорить про потребу „перебудови суспільного, господарського й політичного буття", думає не про західно-европейські революційні фашистівські рухи, в яких і український рух може найти признання й допомогу, але про рух більшовицький, що сплюндрував цілу Україну, звів її до щабля найгіршої африканської кольонії, використав її до несхочу для свого хижацького імперіялізму.

А. п. Панейко нібито того всього не знає, і виступає проти „сліпого, неперебірчивого, непродуманого русофобства", яке „може загородити нам шлях до порозуміння з єдиним народнім і єдиним можливим союзником і спільником нашим..."

Єдиний природний і єдиний можливий союзник і спільник наш!... І це пишеться після миру в Ризі, після процесу „Спілки Визволення України", після заслання ак. Грушевського й інших, після нарешті недавнього пакту „ненападу між Польщею і Москвою", після стільки недвозначних заяв більшовицьких комісарів, що Україна є економічною базою цілого Совітського Союзу! Недавно польський публіцист Казимир Смогожевський писав в „Esprit International":

> „Українська держава могла би народитися лише проти Росії. Порозуміння між Москвою і Києвом є можливе, але його першою умовиною є *відмова від незалежности*... Тим часом як для Росії питання Української Держави є проблема цілої її *будучности*, як великої держави, для Польщі Українська Держава принесла би що правда невигоду, але й вигоду. Невигодою була би небезпека втратити одного дня Східну Галичину, вигодою — знищення московської загрози і більші можливости маневрування на Сході..."

Думаємо, що польський публіцист дивиться на справу далеко тверезіше, ніж п. Панейко, який, говорячи з англійськими й французькими політиками, захищає тези не незалежної України, що є природним обовязком кожного українця, але... спільну з росіянами імперію.

— „Як (нібито говорив один англієць п. Панейкові, а п. Панейко не знайшов, що йому відповісти, більше того — з ним цілком погодився!) ви маєте всі дані, щоби бути великими і грати першорядну ролю в будучій політиці світу, европейській і тихо-океанській (які обрії! — Е. О.), а вам у тямці лише пірвати щоборжій всі звязки з найкраще уґрунтованою імперією будучини, тай звести весь виднокруг вашого народу і всі його спроможности до третьорядного уровеня — уровеня Румунії, Польщі... А імперію, безприкладну багацтвами й майбутністю, залишити іншим, раз на все і задармо..."

І п. Панейко і від себе жахається: Як таки дійсно — „зректися співвласности над половиною Азії і заперти нашу націю й будучину в клітку в ролі румунської!..."

Тут, що не слово — то шедевр! Перш за все — хто думає запирати українську націю в „клітку в ролі румунської?" Адже українська територія більша від румунської мало не в пять разів, і при відповідній організації, розміри такої „клітки" піднесли би Україну відразу на рівень не Польщі, чи Румунії, а *одної з найбільших европейських держав*.

По друге — як можна зрікатися того, чого ще не маємо?! Де та „співвласність над половиною Азії", про яку каже п. Панейко? Чи він „співвласністю" називає отой чудний союз, під час котрого один із сокирою в руці, голодний і холодний рубає незайманий ліс, аж поки не впаде з виснаження та не вмре, а другий — стоїть над ним з наганом та рушницею, і випродує вирубаний ліс лише собі до кишені. Добра співвласність!

І про яку „імперію" балакає п. Панейко? Щоби мати імперію, треба бути перш за все її

відним. Треба дорости до неї. Давні римляни здобули світову імперію, виросли до неї з маленького клаптя землі на горбі Палятині і шляхом здобуття тієї імперії була лише одна постійна невгамонна боротьба за свою державність, — ні від кого залежну. Римляни були би вмерли із сорому й обурення, якби їм хто запропонував віддати колись у володіння свій Рим (згляднo наш Київ), аби бути „співвласником" якоїсь імперії. Вони робили інших своїми „співвласниками", але чамі на „співвласність" не йшли. І тому історія зберігла нам славне імя Римської імперії, а про „співвласників" ледви згадує, хіба тільки як про *погній* для тої імперії.

А ще свіжіший, і ще красномовніший для п. Панейка приклад тої самої близької йому Англії. Двацятого липня почалася в Отаві конференція урядів Англії з урядами доміній, себто бувших англійських кольоній, які не захотіли бути „співвласниками" Британської Імперії, і поволі завертаються до все більшої й більшої самостійности в усіх економічних і політичних справах. Конференцію в Отаві скликали з наміром відновити, з огляду на світову крізу, бодай економічний імперський союз, звязати його одним ланцюгом протекційних мит, відгородити від іншого світу. Британська імперія це не якась там імперія „майбутности", вилами на воді писана, а справжня імперія, що займає простір, який дорівнює *четвертій* частині цілої земської кулі, і находиться в розпорядженні лише 70 міліонів білих британців, 70 міліонів, себ-то приблизна кількість німців, замкнених у Німеччині, має в своому розпорядженні одну четверту частину світу! І не зважаючи на те, домінії не хочуть триматися разом! Вже більше трьох тижнів як ідуть переговори, і не можуть довести до успіху. А деякі частини імперії, як Ірляндія, навіть відкликали своїх представників, і почали економічну війну проти імперії. Видно „співвласником" не все так добре бути, навіть тоді, коли „власником" є культурний англієць, що балакає тою самою мовою, має ті самі (або майже ті самі) звичаї, визначається своїм пошануванням чужої свободи і гідности, має славні традиції, велике йменя, тверді моральні принціпи... І всеж...

Чому п. Панейко не вказав тому англійцеві, наприклад Ірляндії? Чому не поговорив з ним про висліди отавської конференції? Чому зрештою не вияснив, що росіяни ніколи не відзначалися ані пошануванням чужої свободи і гідности, ані високою культурою, ані виховуючим прикладом високої моралі, ані славними традиціями, а навпаки завжди і постійно намагалися тримати наш народ у темноті й некультурности, щоби мати можливість його краще визискувати, а в останні часи зробили все можливе, щоби позбавити його і всіх моральних підвалин життя?

П. Панейко, що так розписується про моральні прикмети англійського народу (і зрештою справедливо), міг би вияснити англійцеві *моральний* бік українського руху. А замісць того, почавши з обвинувачення українців, що вони закидають англійцям самі матеріялістичні й егоїстичні мотиви їхньої симпатії до нас, сам тут-же перекреслює усі свої міркування про моральність, змальовуючи привабн *чужої* імперії з „*безприкладними багацтвами і майбутністю...*" Він забуває, очевидячки, що значить для англійця свій „home", своя власна хата, до якої англієць прикладає говірку, що проходить, як гасло, через усю англійську історію: „Right or wrong, is my country", що можна перекласти: „Чи має рацію моя батьківщина, чи не має, вона все — *моя батьківщина*". Для п. Панейка замісць того іствують *чужі* імперії, супроти яких його батьківщина все „не має рації"...

Коли так проводять за кордоном українську пропаганду, то чого дивуватися, що англійці не „не розуміють"... Дійсно важко зрозуміти! Розписуватися в „русофільстві", коли наш народ терпить під російським ярмом нечувані знущання! Англійці, що були завжди панами, *властителями* імперії, не можуть мати зрозуміння для рабів, які думають лише про те, щоби бути „співвласниками", а як історія показала, то на ділі бути погноєм для чужих імперій.

Евг. Онацький.

Успішне закінчення отавської конференції.

Британській делегації вдалося врешті, після довгих переговорів, довести до повного порозуміння з домініями щодо економічної співпраці. Найважче було прийти до остаточного порозуміння з Канадою, яка рішуче зажадала від Англії заведення гострих мір проти торгівлі з Радянщиною, головно проти т. зв. демпінгу. Болдвін мав деякі закиди супроти домагань Канади, але врешті вдалося все наладнати. В договорі, який на днях підписали, Радянщини не згадано поіменно, але Англія зобовязується недопускати взагалі торгівлі з краями, які ведуть „політику демпінгу".

Конференція в Отаві показала, що вирішення економічних питань британської імперії тісно звязане з вирішенням світових економічних справ. Тому цілу програму конференції треба було до того приноровити. Домінії й Англія не творять замкнену в собі ґрупу, але союз споріднених країв, які хоч мають спільні інтереси, є звязані також з рештою світа. Отавську конференцію можна уважати першою спробою шукання доріг до усунення загальної світової економічної крізи. (У. Б.)

З українського руху в Манджурії.

(Інформації з російської манджурської преси.)

З російських харбінських часописів „Рупор" і „Гун-Бао" довідуємося про **„Зібрання українців для обміркування своїх біжучих справ і виборів уповноважених"**. Зібрання відбулося „з дозволу влади, в неділю 17. липня в 4. год. дня, в помешканні гімназії Достоєвського, Новоторгова 37." Скликав зібрання „Ініціятивний гурток" за підписом Е. А. Літинського.

На зібрання явилося понад 90 осіб. Головував інж. Кулябко-Корецький. Він подав до відома зібраним, що влада відмовилася затвердити статут „Української Громади в Манджурії", бо в Манджу-Ґо ще нема законів про зібрання і союзи. Проте українці дістали дозвіл вибрати уповноважених для заступництва своїх інтересів. Крім виборів на порядку дня стояло питання долі „Українського Клюбу".

Це питання викликало полеміку, бо чимало присутніх домагалося, аби тільки бувші члени Клюбу старалися про повернення будинку. На згадку про культурно-просвітню секцію представники Т-ва „Просвіта" завважали, що і без тої секції Клюбу переводиться значну працю.

Проф. Никифорів, що викладає у російській Політехніці в Харбіні, говорив про майбутню діяльність секції. — **Роблять заходи коло відкриття в Харбіні Українського Вільного Далеко-Східного Університету.** Б. міський голова (бурмістр) м. Харбіна, П. С. Тищенко, говорив про **можливости сільсько-господарської праці в Північній Манджурії.** Ф. Ф. Даниленко виголосив чуйливу промову щодо святкування дня української культури. В справі Клюбу ухвалено резолюції про необхідність пильних заходів щодо повернення будинку.

Уповноваженими вибрано: **Андрущенка, Апостолова, Білого, Богдана, Гурченка, Даниленка, Довганюка, Залізнякова, Кирпатовського, Кулябка-Корецького, Кушниренка, Літинського, Лисуненка, Никифорова, Нетребенка, Опадчого, Рейтера, Світа, Тищенка, Уляницького, Федоровського.** Інж. Кулябкові-Корецькому зібрання висловило подяку за працю.

Російська преса широко описує не тільки

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 25. СЕРПНЯ 1932.

ЛЕВ ЯСІНЧУК.

ТЮРМА НА МОРІ.

Під прапором „Свободи". — Закон чи самоволя. — Фатальна 13-ка. — „Екзамінація". — Мовчазний присуд. — Ніч у порті. — Митна контроля. — „Прогулька" в невідоме.

Коли пароплав, на якому я їхав до Америки, наближався до батьківщини червоношкірих, мені пригадалася статуя „Свобода", яка стоїть при вході до нюйорського порту. В тому часі мені перейшло через думку неодно відоме з американських парадоксів і мені майнуло в голові: статуя статуєю, а „свобода" свободою.

Корабельна прислуга пообліплювала наші клунки всякими картками, а нам подавали в руки карточки, які уповажнюють висісти на сушу, якщо їх власники удостояться потвердження поліційною контролею. Ніякий неамериканський громадянин не є певний, чи по найточнішому виповненні всіх формальностей перепустять його крізь „ухо верблюда" й дадуть змогу оглядати американські дива. На це нема ніяких нормуючих приписів, які вязалиб урядовця безумовно. Европеєць має нагоду зараз на вступі перевірити ширину американського індивідуалізму. Скільки границь не переїхати, то ніде не найдете подібних утруднень. Не помагає нічого віза консуля. Перед вступом на американську землю рішає поліційний комісар, чи дотичну особу впустити, чи ні. Часом насувається думка, що під покришкою злагіднення безробіття в Америці розпаношилася чиста самоволя виконувачів. „Не так ті пани, як підпанки" — згадалося.

Я нагадав собі, що число моєї карти для висідання — 13. Правда, я ніколи не звертав уваги на цю нїби фатальну цифру, але цим разом шибнуло мені: „А-нуж..."

Напроти статуї „Свободи" пристанув корабель на карантану на 3 години. В тому часі відбувається на кораблі санітарна й поліційна провірка. Всіх не-американців перевели до прегарного, просторого сальону першої кляси, хоч і не на те, щоб показати нам виставність корабля, але на те, щоби уприємнити побут і працю американським урядовцям у часі провірки здоровля і паперів подорожних. Довго тревае цей вхід до сальону, бо в дверях оглядає кожного санітарна комісія. Я один увійшов з польським пашпортом. Урядовець, побачивши синій пашпорт, аж скрикнув не то здивованим не то питайним голосом: „Поуленд (Польща)?..." Немов не докінчив: А чого ти тут шукаєш?... Лікарські оглядини перейшли й почалася „екзамінація паперів: імя, скільки літ, родина, чого за чим, до кого. А врешті:

— Національність?

— Українець — відповідаю.

— А, рутян...

Мені відсунули непідписаний пашпорт, карту з дозволом на вихід з корабля задержали і написали іншу. В одній рубриці було на цій карті зловіще слово: Ellis Island (Елліс айленд), по нашому: „Острів сліз". Себто — ніби придержують. Мені не говорять ні слова. Я сам бачив, що написали. Зрештою, не дають карти для виходу. Без неї портова поліція не випустить з корабля, а в море не скочиш. Відходжу від комісаря повний горечи. Та що це помагає! А всеж таки не можу найти собі місця. Тепер можу ходити всюди, по цілому кораблі.

Вже вечоріє. Наш корабель пустий. Колишнє життя і веселість завмерли. Мені здається, що я не в порядному арешті, але в деревищі. Тільки електричні бліді очі вказують, що в цьому туловищі ще тліє життя. О, ще й яке. Саме тепер пирують у корабельному ресторані всі митні урядовці. Корабель гарно гостить.

Роком видалася мені ніч. Корабель стоїть ніби в місті, а міста не бачу, бо заступають портові будинки. Вговорювання та заспокоювання корабельників на мене зовсім не ділають. В мені завжди виринає думка: Чому мають мною понебіряти, чому це саме на мене трапляє? Всім моїм приятелям-зависникам бажаю такого стану. Ходжу безцільно по всіх закутках. Мене збирає лють і безсильна досада. Втомлений іду до каюти й лягаю спати. Кожний стукіт у дошці виводить з рівноваги. Нарешті сон зморив мене і я заснув. Це була чорна ніч, як мені приснилося, що хтось схопив мене за руку і тягне в море. Я прокинувся і почав читати, доки на дворі не засіріло. Виходжу на палубу. На дворі мрячно, душно; покроплює дощик. Кораблі сплять на якорах проти своїх доків. Море відпочиває.

Слідуючого дня в 9. годині рано кличуть нас зійти з пароходу до митної галі. Це великанська залізна будова без стін, під скляним дахом. Поміж рухомі частоколи заводять нас так круто, якби ми вже не мали відти вийти. Дуже докладна контроля пакунків. Це мені дуже не подобалося. На мою думку ця контроля не має ніякого змислу. Бо внуж вирішать, що я маю вертатися в Европу, то пощо тоді контролювати мої клунки? Нас переводять здовж митної галі, а всюди при вході й виході обчисляють, як овець, чи є ми всі одинацять; є всі, бо семеро дітей, з яких одно належить до одної жидівської мами, а решта до італійця — батька. Вскакуємо до маленького пароплавчика, названого іменем — уже не тямлю, котрого — президента великої республики, і їдемо.

Минаємо доки. Сіріє в ранній мряці по противному боці широкого Годзону місто Джерзі Сіті. З хмар вилазять хмародери, поскладані в гарну купку в долині міста Ню-Йорку. Корабельчик швидко прорізує воду і за якої пів години вже ні добре зарисувалася зловіща палата з червоної і жовтої цегли, з круглими банями, критими мідяною бляхою, позеленілою чи від часу, чи від вогкости. Недалеко великанська статуя „Свободи". Це славне „Елліс айленд", можна би назвати — модерна тюрма. Та хоча й модерна, а все таки тюрма. Нас висаджують просто на подвіря.

(Продовження буде.)

зібрання, але також і всі інші заходи українців на терені Манджурії. На сторінках „Гун-Бао" В. Іванов ставить діяльність українців за приклад росіянам.

•

Довідуємося, що 23. серпня збогатиться українська кольонія у Манджурії цінними силами, а саме: приїздить до Шангаю японським кораблем „Сува-Мару" землемір Микола Самарський з дружиною Ольгою уродж. Деркач. Самарські перебували довший час у Берліні, а тепер вертають до Харбіна, звідки походить п-і Самарська. — 30. серпня приїздить що Шангаю італійським корблем „Ганге" д-р Михайло Мілько. Він походить теж з Харбіна, від 1922 р. перебував на студіях у ріжних країнах Европи, а після докторського іспиту з політичних наук у Гісені в Німеччині вертає до своїх батьків.

Д-р Мілько і подружя Самарських цілий час перебування у Німеччині брали активну участь в українському національно-політичному житті. Для переїзду на Далекий Схід треба було полагодити чимало формальних справ. Крім дозволу на віїзд від місцевої влади Харбіна подорожуючі морем мусять мати японську, китайську, англійську й італійську або французьку візу. Всі ці справи полагоджено при допомозі Бюра Посередництва в Берліні.

—o—

Чутки про автономію для Закарпатської України.

Чеська преса повідомляє, що чехословацький уряд обмірковує проект для Закарпатської України, якої першим етапом має бути створення окремого сойму. Справу трактується строго довірочно, однак зачувати, що в президії ради міністрів вже запали важні принціяльні рішення. Закарпатська Україна дістала би покищо автономію в культурних і віроісповідних справах, а також право ставити внесення в інших публичних справах. Спонукою до цього звороту в чеській політиці є, кажуть, важке господарське положення і зростаюче невдоволення, яке уряд хоче злагіднити політичними концесіями.

Приманчивість Америки.

(Кореспонденція зі Злуч. Держав Північної Америки.)

Ню Йорк, серпень 1932.

Американські міліони не повстали на пустині. Беручи Америку як цілість, треба ствердити, що це прегарний і незвичайно богатий край. Вуголь, нафта, залізо й інші металі, включаючи золото, камінь, навіть і мармор, плодовита земля, ріжнородний клімат, від субтропікального, до умірковано холоднішого.

Та це річ фахових географів і торговельників писати розвідку про Північну Америку. Підписаний хоче подати коротко свої особисті враження й поміченя, які поробив у часі ріжних мандрівок, вольних і невольних. — Хто приїде в Америку, мусить захопитися красою природи. Майже в кожній части Злучених Держав знайдете щось величного. А правительство вміє дбати про те, щоби специяльні дива природи переміняти в „національні парки", що обіймають тисячі й десятки тисяч акрів землі. До тих парків ідуть американці в ріжних порах року, відповідно до положення. Єллов-стов Нешенел Парк це неначе Мекка туристів у літі. Про нього мріє кожний, хто лише має яке-таке авто, або вільний час і гроші.

А таке диво, як Йоземіт Веллей, Секвоя Парк і т. д., то вважається вже за другорядне. Славною на весь світ атракцією є водопад Ніягари, легко доступний для українців тим, що лежить на границі Канади в стейті нюйорськім, отже недалеко від українських осель. Другим на весь світ славним видовищем є Гренд Кеніон оф Колорейдо у стейті Аризона, яке підписаний мав нагоду також оглядати. Пропасть, бездонної глибини, на дні якої пливе-шумить ріка Колорейдо, такої довжини, як віддаль зі Львова до Перемишля, тут можна оглядати свобідно, ставувши на відповіднім місци. Панорама такої краси, що не дасться забути до смерти. Хтось порівнав її з перевернeною пірамідою. А гра красок манить артистів цілого світу.

Зараз на вступі, при приїзді з Европи, маєте чудовий Гудсон з Палісадами (височезними скалами); опісля можете їхати річним кораблем поміж ті скали, а відтак поміж гори, вкриті зеленю, через цілий день, доки не доїдете на півночи до лічничих і романтичних гір Адирондакс. Коли хочете взяти автобус і стрибнути до Пенсильвенії в самий осередок твердого вугля, то переїдете через Американську Швайцарію, зосереджену понад рікою Лігай. Поїдете троха далі на північ, в околицю Великих Озер, і там знайдете всю красу природи, яка може манити чоловіка навіть з малим засобом відчування. А попадете на лісисте і горяче Полудне, то й там не знудить вас праліс, по якому ще не ступала людська нога, а в ньому соснові дерева, обвішані еспанським мохом і обвиті яксюсь жилавою ростиною, що робить враження вужа, який стиснув тіло стрункої дівчини і ломить на ній кости. А як уже доїдете до Каліфорнії, країни вічного літа, то мусите признати, що це дійсний рай на землі, головно в полудневій части, в околиці Лос Анджеліс та Сан Дієго. В місяці жовтні й падолисті цвитуть корчі рож, що вкривають цілі доми, від підвалин аж до криші. А вже околиця Лос Анджеліс, знана зі своїх чудових палат, збудованих на горбках, недалеко над берегом моря, Тихого Океану, що також вдаряє в Палісади, подібно, як на Сході переходить поміж Палісади ріка Гудсон. Величезна пустиня Тексасу, Аризони й Нового Мексика, хоч колись навівала страхом подорожних, сьогодня є свого роду приманою. Тут і „Мальована Пустеля", і „Скаменілий Ліс", і безкраї прерії, на яких випасають десятки тисяч овець, а в Аризоні дива природи, штучне наводнення з підземних озер, що виливають цілі ріки холодної води на верх при помочи електричних помп. Крім того федеральне правительство будує окремі штучні озера, якими розпроваджує воду десятками миль. Найновіша тама на ріці Колорейдо, звана Бовлдер Дем, має дати водну силу для наводнення й електрифікації для сімох стейтів, а має коштувати 160 міл. долярів.

Як будували першу залізницю, що перебила американський континент, лінію Содерн Песифик, то це було неначе друге відкриття Америки. Це було десь у 60-их роках мин. століття. Від тої пори далекий Захід перестав називатися Диким Заходом, припинились бої з індіянами, і ще лише Бофало Билл докінчував свого діла, забезпечити білому чоловікови безпечний прожиток на далеких Вестах. Тепер уже кілька головних залізничих шляхів лучить оба океани, а навіть є славна макадемізована (смолою виливана) дорога, звана Шляхом Линколна, що веде з Ню Йорку до Лос Анджеліс і дає нагоду автомобілевим туристам переїхати гладко цілу Америку. Ціла сітка автобусових підприємств возить подорожних у всі кінці Америки, а закуплений один білет дає вам змогу пересідати у визначених місцях на інші автобусові лінії і безпреривно їхати від океану до океану. По дорозі маєте всілякого роду готелі для переночування і харчівні для покріплення, або специяльні стації для спочинку. Хочете перелетіти літаком, вздовж і впоперек Америки, або скомбінувати: в день залізницею, а в ночі літаком, то все те на ваших услугах. Скорість американських перевозових підприємств має здавна вироблену славу.

Про заманення подорожних у найдальші кутки Америки дбають самі перевозові підприємства. В першу чергу залізниці, як приватні підприємства, зі собою конкурують. Вони стараються класти свій шлях через найбільше принадну околицю. І це розголошують всілякими „американськими" способами. Кожний міст мусить бути будований на інший лад, кожний тунель мати якусь атракцію, а вже перевоження цілого поїзду через ріку Миссисипі на дорозі з Ню Орлінс при помочі специяльного сплаву, вважається за важну принаду для подорожних, мимо того, що кожному залежить на поспіху.

Оті комунікаційні середники богато причиняються до того, що Злучені Держави вва-

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 25. СЕРПНЯ 1932.

ЯР. МАНДЮКОВА. 2)

Опера в цопотському лісі.

Ромко незвичайно врадуваний.

— Стоячі місця — каже він — куди кращі; ви собі вільні, де станете — там стоїте, не привязані до місця. Хочете — йдете сюди, хочете — тамтуди, не подобається на тій стороні, йдете на другу й бачите акторів — акторок зі всіх можливих сторін!

Після його промови я така врадувана,начеб виграла 1-ий льос на льотерії.

Але щастя людське хитке. Мій радісний настрій затьмила нараз грізна думка: Ануж буде дощ!

Звертаюся за радою до товариша.

— Дощ? Ха-ха-ха, щож великого, відіграють один акт, на другий день другий, а далі — кінець.

— Ти смієшся, а мені плакати хочеться!

— Плакати? Господи милосерний, через таку дрібницю?

— Певно, ми в пятницю їдемо, зараз після опери, а ти розкладаєш собі, Бог зна, на який час.

— Оскільки ви їдете в пятницю, то опера безумовно мусить відбутися в четвер. Погода буде, мусить бути!

Поглянула я на нього з боку і впевнилася, що погода дійсно мусить бути.

— Хоч барометер вказує на дощ, ви з цього собі богато не робіть, бо тоді саме погода змінита.

— Ще одно, ти мусиш вистаратися мені льорнетки! Все то краще виглядає з льорнеткою в театрі.

Здавалося мені, що Ромко в цьому часі всміхнувся, але ні! Це мені мабуть привиділося, бо за хвилину відізвався:

— Алеж розуміється, льорнетка — це необхідний театральний реквізит, для вас вистараюся її хочби зпід землі.

А тепер маєте наразі все полагоджене, до погоди включно!

Згідно із засадою чемности я повинен би провести вас до хати, але зваживши, що ми перед двірцем і що мій поїзд відїздить тепер, а ви як повнолітня дама зайдете й самі до дому, попрощаймося! І він дружньо протягнув мені свою руку, докидуючи:

— Побачимося в четвер, привезу вам льорнетку й підемо разом на оперу, добре?

З усміхом подаю свою руку й ми розходимося у дві протилежні сторони.

•

Маючи білети в кишені, чи радше в торбинці, я безжурно поглядала на світ. Нехай собі люди пхаються або ні, мені байдуже. На опері я буду.

Згадавши неясну усмішку мого кузина, забезпечилася я в льорнетку у нашої господині. Не потребую журитися, чи він буде ласкав приїхати, чи ні. Ануж стрілить що до голови?!

І добре зробила, бо в четвер з нашого Ромка і його льорнетки ні сліду, хоч сонце вже добре почало ховатися за обрій, кидаючи востаннє золоту стежку на рухливі морські хвилі.

Збираємося хутко та поспішаємо в сторону ліса.

Хоч це щойно по 7-ій, а опера починається в 8-ій, люди йдуть наче на відпуст. Одні несуть стільці під пахою, інші коци, подушки, термофори, клунки. Дорогою їде авто за автом, вози, дорожки, бричкі з написами „До лісової опери" — й очам не хочеться вірити: їдуть автобуси з Гдині й везуть цілі юрби гостей! І не шкода то такої кольосальної пропаганди, стільки афішів із закликом бойкотувати Цопоти і його опери?

Міська поліція в парадних уніформах удержує лад на густо запханій вулиці. Все йде легко, справно.

А в лісі гук, крик, життя, гості засідають свої місця, а ми — йдемо „на стоячі" й розглядаємося.

Театральна площа находиться в долині між горбками. Вісім тисяч сидячих місць влаштовано амфітеатрально, за сидячими йде круг стоячих, яких є без числа. Під горбком сцена, яка входить у ліс, куртина — це живий пліт, що розсувається на дві сторони. Музика в заглубленні, окружена кругло стриженим живоплотом. Проти сцени дві високі вежі, з яких рефлекторами кидають освітлення. По боках ресторани, буфети то-що.

Стоячі місця на лісовій опері — це дійсно щось чудесного. Богачі мусять сидіти, наче кілки в плоті, а ми і сюди і туди. Оглянули все, що треба й не треба і почали заглядати поза дерева. Наші сусіди з партеру влаштувалися куди краще: одні сидять на своїх власних стільцях, інші позастелювали коци й гостяться, почуваються наче в хаті за печею. А якась молода пара зовсім безцеремонно цілується (навіть без ліхтарки). Деякі витукують до них з дотепом: „Дай Боже щастя!", а інші радять лишитися в лісі після опери й усі весело регочуться.

Якась дама оперлася на дерево, а друга хоче собі теж тут приставути, але та вже кричить зі сміхом: Я винаняла собі це дерево й тут не можна ставати.

Справді, це більше варта, як 3 гульдени.

(Докінчення буде.)

жається за одностайну цілість, мимо велитенських ґеоґрафічних ріжниць. Американська цивілізація притолочила первісну індіянську та перевищила високу еспанську культуру, за виїмкою будівництва, оскільки мова про мистецьку сторону.

Американська вигода всюди та сама: в Ню Йорку, а Лос Анджеліс; Чарлстон і Маямі; Сан Антоніо і Солт Лейк Ситі й Миннеаполис. Схід і Захід, Полудне й Північ — це все Америка, — Злучені Держави.

Але, як увійдете в масу населення, то тоді побачите, що там є велика ріжноманітність і всюди своєрідне життя. Етнографія Америки це свого роду спеціяльність, чим займаються фахові люди. А чейже це не маловажна річ, дарма, що на зверх пересічний американець-бізнесмен її не добачує.

Так наприклад нюйорчанин не має поняття, що в стейтах, прилучених від давного Мексика, учать по школах еспанської мови і нею говорить як розговірною мовою зовсім своєрідно давне мексиканько-еспанське населення на Заході. А свободолюбним мешканцям північних стейтів ніколи на думку не прийде, що чорне населення полудневих стейтів не сміє йти до виборчої урни, хоч має загарантовану свободу виборів і голосування. Це вже тиха боротьба між білою й чорною расою, якої ніхто не хоче виводити на денне світло.

Але ця аномалія вдарила мене так, що моє здивування приняли присутні співрозмовники як обиду, коли я перший раз про це довідався в часі мого побуту на Полудні.

Д-р Семен Демидчук.

Румунські королеви випродують свої замки.

Через фінансові трудноші рішилася королева-мати Марія продати свій чудовий замок над Чорним Морем Балчік. Цей замок пречудовий, вибудований у мавританськім стилі з прекрасним городом, котрий заклала сама королева, разом з урядженням у середині замку, положений на прекраснім місці побережжа. Замок цей був усе улюбленою домівкою королевої Марії, котра рішила продати його й замешкати на чужині.

Передше продала королева Олена, мати великого воєводи Міґая, свій замок Мамая над Чорним Морем. Цей замок купило румунське міністерство війни за 32 міліони леїв.

(„Час").

—o—

Жид. журналіст про більшовицькі практики.

Більшовики ограблюють жидів на Україні і на Білоруси з американських долярів.

Ми вже писали про те, що співробітник жидівського соціялістичного денника „Форвертс" з Ню Йорку, М. Ошерович, відвідав Совітську Росію і Радянську Україну і тепер описує в тій ґазеті свої поміченя. Крім нього були теж інші жидівські кореспонденти в Радянському Союзі та описують свої враження про життя людей в неволі.

Але вони не писали про одну річ. Про ограблювання населення на Радянській Україні і Білоруси з американських долярів. Це спонукало жидівського поета і журналіста Нахмина Бялика, котрий живе в Єрусалимі, столиці Палестини (він тепер найславніший жидівський поет; пише свої твори у старій гебрайській мові), до прилюдного виступу.

Нахмин Бялик у своїй заяві до жидівських кореспондентів, що відвідували Радянський Союз, поставив запит, чому вони промовчують факт, що більшовицький уряд ограблює жидівське населення на Радянській Україні і Білоруси.

Цей прилюдний запит спонукав М. Ошеровича до відповіди в нюйорськім „Форвертсі". Він відповідає описом подій у звязи з ограблюванням жидівського населення на Радянській Україні і Білоруси. Він зачинає від заяви, що більшовицькому урядові не можна закинути антисемітизму, бо він саме залізною рукою здавив антисемітизм. Натомісць ограблювання жидів з долярів уважає диким розбишацтвом і грабунком. Уряд закидує, що нібито люди „спекулюють" долярами. А вся та „спекуляція" полягає в тім, що за доляри більше і більше можна купити, ніж за більшовицькі рублі. Не тільки приватно, але і в урядових крамницях, отже виходить, що як „спекуляція", то і більшовицький уряд „спекулює". Але понад те більшовицький уряд дуже потребує грошей і здобуває через грабіж у людей. Як люди мають доляри, то лиш від родин в Америці, а що родини з Росії в Америці мають переважно жиди, то грабіж спадає головно на жидів. Грабунки відбуваються в дикий, розбишацький спосіб. Чека нападає на доми по ночах і грабить, як підчас наїзду ворога в давнину.

Отже через те, що більшовицький уряд не має грошей, а жидівські родини, навіть крайно вбогі, часто одержують від родин в Америці по кілька долярів, відбуваються по їх хатах по ночах такі середньовічні орґії.

Відбуваються такі напади і на християнські доми, але що таких мало є, аби мали доляри, або щоби навіть їх „підозрівали", що мають доляри, так уся та бандитська грабіж чеки скроплюється на жидах і то вбогих, що коли й мають який доляр, то тільки на те, щоби роздобути де крихітку поживи.

Часто можна почути, що більшовики підтримують жидів, бо нібито те все жидівське і в жидівських руках. Але цей новий бандитизм більшовицького уряду показує, що більшовизм — це передовсім московське явище. Як є жиди між більшовиками — а їх там чимало! — то це вже наполовину москалі, обмосковлені, окацапілі жиди. Вони навіть себе вже уважають за москалів. Це новий тип кацапів, звироднілих більшовизмом. Жиди з інших країв мусять аж до них поїхати, пережити тамошню каторгу і зазнати всього більшовицького, аби переконатись про дійсну правду і про те, що між ними і змосковщеними жидами більшовиками є велика ріжниця.

Стільки жидівський журналіст про більшовицькі практики.

Можливість зірвання торговельного договору Анґлії з Радянщиною.

Ще не проголошено точного тексту порозуміння, заключеного в Отаві, але в Льондоні сподіються, що на катеґоричне жадання домінії Анґлія енерґічніше поведе кампанію проти радянського демпінґу. Дуже можливе, що зірве навіть торговельний договір, заключений з Радянщиною в 1930 р. тодішнім секретарем закордонних справ, Гендерсоном. Це був би великий удар для Радянщини, бо Анґлія була до тепер головним ринком збуту радянського дерева, пшениці й інших сирівців. (У. Б.)

—o—

ФРАНЦУСЬКО-РАДЯНСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ

в справі пакту про неаґресію.

Французько-радянські переговори про пакт неаґресії увійшли знову в актуальну стадію. Радянський уряд годиться після підписання пакту відновити переговори в справі сплати передвоєнних російських довгів, які мав би сплатити на протязі 62 років по 60 міліонів золотих рублів річно. Зате французький уряд обовязується усунути всі перешкоди в справі есконтування радянських векслів французьким Банком та заґарантувати на 40 років кредити у звязку з радянськими замовленнями у французьких фірмах.

Пакт буде доповнений додатковим протоколом в справі взаїмної господарської неаґресії та зобовязання не підтримувати організацій, що мають на меті відірвати територію одної з держав або провалити силою теперішній лад у цих державах. Торкається це теж організацій, що допускаються актів терору проти горожан одної з держав.

Радянський уряд домагається дальше нотування внутрішніх радянських позичок на паризькій біржі. Радянські облігації мають бути заосмотрені цертифікатами золота.

В справі Бесарабії становище Радянщини незмінене. Радянський амбасадор в Парижі Довгалевський заявив французькому урядові, що оскільки Франція буде узалежнювати цей пакт від подібного пакту між Радянщиною і Румунією, то радянський уряд зажадає переведення плебісциту в Бесарабії під контролею міжнародньої комісії.

ОСТАННІ ВІСТИ

НІМЕЦЬКИЙ УРЯД І БАЙТЕНСЬКИЙ ПРИСУД

БЕРЛІН, 23. 8. ПАТ. Оголосили урядовий комунікат, у якім сказано, що з огляду на насилля в внутр. політичній боротьбі, які шкодять авторитетові держави, президент держави ввів найгостріші кари проти політ. терору. З хвилиною, як декрет увійшов у життя, його мусять однаково приноровлювати супроти всіх, що нарушують закони, без огляду на особи та партії. Уряд у конечности приноровить усякі засоби сили та не стерпить, щоби якась партія виступала проти урядових зарядженъ. Також і пруський уряд не піддасться політ. насиллю при розгляданні, чи може скористати з права ласки в відношенні до байтенських смертних присудів. Загоріді виступи, що їх у гром. думці піднесуть проти присуду, повинні звернутися проти виконавців кривавої події, а не проти уряду, який для заг. добра мусів приноровити такі гострі зарядження. Уряд зуміє відперти кожну спробу нарушення принципів правопорядку держави підюджуванням політ. пристрастей до нових виступів.

—o—

ДВА ЛЕТИ ПОНАД АТЛЯНТИК.

НЮЙОРК, 23. 8. ПАТ. Сьогодні почалися тут два лети понад Атлянтик. В однім бере участь родина Гачінсон, яка із Нюйорку відлетіла до Ст. Джон (ст. Ню Брунсвік), щоби перелетіти до Анґлії. Другий лет почали летуни Лі та Бочкон, що відлетіли з Бер Вермонт до Гарбур Ґрейс у Новій Землі. Метою їх лету є Осльо. Родина Гачінсонів складається з батька, матері та двох дочок. Із ними летить пільот, механік, радіотелеграфіст і фотограф. У тій виправі бере участь 8 осіб.

ТРАГІЧНА СМЕРТЬ ЖУРНАЛІСТА.

БЕРЛІН, 23. 8. ПАТ. Біля Ельбенґа, на побережі півн.-зах. Італії впав італ. літак. Летун Сустер ранений, спортовий редактор часопису „Літоріяле" згинув. Сустер належить до найвизначніших італ. летунів.

—o—

ЗА РЕВІЗІЮ ПРОЦЕСУ ҐОРҐУЛОВА.

ПАРИЖ, 23. 8. ПАТ. Адв. Жеро, оборонець Ґорґулова, вніс до м-ства справедливости просьбу, щоби перевели ревізію процесу. Просьбу оснобує на погіршенні умового стану засудженого, що піддержують два лікарі умових недуг.

—o—

СУД ЗАНЯВ ПОСОЛЬСЬКІ ДІЄТИ.

Посол Вісліцький (ББ) за заступство якоїсь своєї справи в суді зобовязав заплатити одному варшавському адвокатові 500 зол. Заплатив лише 200 зол., тому адвокат виступив проти пос. Вісліцького на судову дорогу й дістав дозвіл заняти його посольські дієти.

—o—

ХУРТОВИНА НАД БОРИСЛАВОМ.

БОРИСЛАВ, 23. 8. ПАТ. Над Бориславом перейшла сильна хуртовина з громами. Один грім упав до хати при вул. Потік Середній та вбив 60-літню Теод. Швець. Хвилину пізніше грім поразив наймичку Марію Мікоп, що брала воду з криниці. Її привернули до життя.

—o—

АРЕШТУВАННЯ НА АКАД. КОЛЬОНІЇ.

Зі Станиславова повідомляють, що політична поліція на приказ слідчого відділу арештувала 12 академиків серед акад. кольонії в Рафайловій. Їх під сильною ескортою відставили до Станиславова та замкнули у вязниці. Подробиці держать у тайні.

СТЯГАЮТЬ 2-ЗОЛОТІВКИ.

Польський Банк постановив стягнути з обігу теперішні 2-золотові монети. Всі відділи Банку Польського дістали приказ стягати з обігу ті гроші.

ПРИСУДИ ЗА ЗАВОРУШЕННЯ.

БЕРЛІН, 22. 8. ПАТ. Апел. суд у Бжегу видав присуд проти учасників кровавих подій, до яких прийшло було 10. липня між ґітлерівцями та відділом респ. райхсбанера в Ілаві. Бурмістр Ілави візвав тоді до помочі райхсвер. На основі присуду 2 головних обвинувачених керманичів відділу райхсбанеру засудили на 4 і 2 роки тюрми, інших обвинувачених на звич. вязниці.

СПОРТОВІ ДУЖАННЯ.

У вівторок Кравзер (Станиславів) у 25 хвилинах поклав на обі лопатки югославянина Стібора; Торнов (поляк із Америки) у 18 хв. кинув теж на обі лопатки бельгійця Тібермонта. Німець Віліґ у 10 хв. поборов Гурського, що аж йому кров із носа пустилася; чех Прохаска в 6 хв. нельсоном поборов поляка Любуського. Дуже гарний бій звели Гарковенко і Колеф., що до 21 хв. скінчилася нерішено.

У середу боряться: Стібор—Валюшевський, Гарковенко — Тібермонт (рішаюча), Дозе—Міціо, Торнов — Віліґ (рішаюча) та Кравзер — Прохаска.

Початок дужань 8.45 веч.

ЧИ ФРАНКО ПОВИНЕН МАТИ НАГРОБНИК? Хто каже, що так, нехай пішле жертву до „Центробанку" на вкладку ч. 9003. (чекове конто ч. 143.467: дописати: „На будову нагробника Франка").

ПОВСТАННЯ В ПЕРСІЇ.

Повстанці, що були заняли місто Джаск над заливом Ормуз (у Персії) та приневолили перську залогу сховатися в старинній вежі, кинули місто та розбіглися, як прийшла підмога.

НОВИНКИ

— **Ревізії й арештування.** В неділю, 21. ц. м. в 6 год. ранком у пароха в Угринові Старім пов. Калуш, о. Бандери перевела поліція ревізію, одначе не знайшла нічого. Зате арештувала студента політехніки П. Турулу, що гостював у о. Бандери, і відставила його мабуть до Львова. Причина арештування невідома.

— **Пояснення.** В деяких польських часописах та в українській пресі вичитав я, що президія ВУАН-у у Київі під проводом акад. Шліхтера рішила „виключити" мене з членів академії. Тому, що я ніколи не був і не є членом ВУАН-у, видається мені ця постанова що найменше смішною. Я був лиш почесним членом київського математичного товариства і як загально відомо, сам з нього уступив, при чому подав ясні і точні мотиви резигнації. Оцінку того, чи я по номенклятурі ВУАН-у є „слуга польського фашизму", лишаю тим, що знають працю мого майже 60-літнього життя. — **Д-р Володимир Левицький.**

— **Під увагу Коломиї й околиць.** Наш найкращий Театр ім. Тобілевича загощує на низку вистав до Коломиї в часі від 1. до 6. вересня ц. р. В Коломиї давно вже не було доброго театру, тож можна сподіватися, що публика громадно піде на вистави й по береги виповнить салю Щадничої Каси, тим більше, що репертуар новий, різноманітний і цікавий. Виставлені будуть: 1. вересня „Бродвей", премієра, сензаційна песа в 3 діях з життя американських пачкарів алькоголю (постановка В. Блавацького), 2. вересня „Розведена", оперетка Фаля. Далі: „Грішниця на острові Паго-Паго", „Сорочинський ярмарок", „Весела вдова", оперетка Легара, премієра, постановка М. Бенцаля і „Директор то я".

— **З народнього життя.** В Ракові пов. Долина відбулося в неділю 14. ц. м. кооперативне свято. Подібне свято було в неділю 21. ц. м. в Мізуні. Того ж дня відбулося в Долині свято молоді, яке завдяки гарній погоді випало величаво. — В Калуші відбувся 21. ц. м. заходом Повітового Кружка „Рідної Школи" фестин, в якому взяли участь діточі садки з Калуша і Новиці. Рівночасно відбулися товариські змагання відбиваного мяча між т-вом „Чайкою" і студентством повіту.

— **Поширена компетенція поліції.** На основі нового карного кодексу, що входить в життя з днем 1. вересня ц. р., будуть значно поширені компетенції поліційних органів, бо закон передає адміністраційній владі багато проступків, які досі розглядали городські суди. Майже 50 проц. всіх карних справ з приводу нарушення публичного порядку, які належали досі до судів, будуть тепер підлягати адміністраційному судівництву.

— **Дрібні вісти.** В Сигнівці під Львовом болгарин Демідов пострілив уночі Стефана Смерецького, приловивши його на крадежі ярини. — В Турці біля Коломиї розкинув хтось більшу скількість протидержавних летючок. — До шпиталю в Коломиї привезли 17-літну Яніну Пікальську, яку тяжко поранив багнетом у груди Владислав Чах, вояк 49 п. п. — До староства в Чорткові вломилися злодії, однак розбивши кілька шаф не забрали нічого. — На головному двірці у Львові згорів склад вугля на просторі 50 кв. метрів.

— **Напад на почтовий уряд.** В Красічині пов. Перемишль добулися до почтового уряду злодії й зрабували 800 зол. готівкою та почтовими марками.

— **Нещасливий випадок** стався в селі Романівці пов. Чортків при молоченні збіжа. Микола Семфорук, що працював коло моторової молотільні, дістався через неосторожність між трибки, які зломили йому ногу. Його перевезли до шпиталю, де мусіли ногу відрізати.

— **Голод на Закарпатті.** Війти громад повіту Тячево на Закарпатті зажадали від чеського уряду негайної харчевої допомоги, бо громадам грозить голод. Якщо допомога не прийде, війти заявляють, що не беруть відповідальности за наслідки.

ВІДГУКИ ДНЯ.

В світлі черчанського місяця.

Ми були за близько, щоби не вступити. Менш-більш сімдесять кільометрів, а це така віддаль, на яку вже чути запах сірки, булькіт „девятки" і гомін челя закладової орхестри.

Коротка нарада з власником мого авта, зі збірником бензини та з туземцями в справі дороги і ми скрутили.

До Черча!

Щороку заскакую туди, бодай на кілька хвиль, з яких деколи робляться години, дні, а то й тижні. Незалежне воно ні від порядків, ні від кухні, ні від добродійного впливу вод, а від... Кожний подумає: від жіноцтва. Отже ні! Залежне від доброї партії бріджа чи „руфера".

Жіноцтвом я перестав цікавитися з тією хвилиною, як воно перестало цікавитися мною і — мушу похвалитися — не дістав від того часу ні одного гарбуза.

Заїхали ми до Черча пізно, але саме в таку ніч, коли в Черчі стихає ревматизм, нирки і шлунок, а обзивається серце. Незясована туга за чимсь небуденним ходить білими стежками, заглядає до вікон і виваблює людей на лоно природи. Буває, в таку ніч, навіть „ремісти" кбурнуть карти в кут, а дирекція забуде про запротестовані векслі.

Чи були Ви в Черчі в таку ніч?!

Місяць, як стиглий кавун, викотиться із-за ланів збіжа і стане над живцем. Купається в його посріблі і „Роксоляна", велика як ковчег праадмірала Ноя, і чепурна „Надія" — черчанський „Ріц", і недокінчена та неназвана вілля, яку моглиб купити священики на свій пансіон, докінчивши та назвавши її. А далі біленькі селянські хатки, що живуть з живця, а сердечно недолюблюють його, і обгороджений та винайнятий громадський вигін, на якім на щастя нема в ночі ні коров, ні гусей і багато-багато іншого. Освічує місяць...

Лазнички сплять у тій порі. Дали лікуванцям за день що могли і тепер відпочивають гріючись до місячного світла.

Не сплять тільки джерела та „Палатка".

Джерела несуть і несуть чудодійну воду в потік, а „Палатка" розважує гостей.

Пливуть з неї у синяву ночі струї світла та сентиментального танґа.

„Санта Лючія..."

„Каріссіма міа..."

Майже Італія, тільки іншого обряду.

Що правда, бракує ґондоль, але зате не бракує ґондолієрів: молодих, старших і зовсім старих. Щораз то котрийсь відчалює від палатки і пливе на срібній хвилі місяця — в невідому даль. Не така вона дуже невідома і не така дуже даль, бо всі затишні місця добре знані і всі лежать недалечко!

Але відчалює і пливе, але пливе і не сам...

Біда знає, чи вже таке заложення живця, чи таки вода помагає?

Не можу напевно сказати, бо був у Черчі коротко, води не пив, а кожного вечора сидів при бріджу... доки не зійшов місяць.

Галактіон Чіпка.

— **Страшна летунська катастрофа** сталася 22. ц. м. в Познані на похороні поручника пільота Петрашкевича, що згинув перед кількома днями в часі нещасливого лету. Участь в похороні взяла крім представників військових і цивільних установ також ескадра літаків, яка кружила у воздусі. Коли домовину дали в могилу, один літак спустився майже над голови численної публики і пільот, капраль Відаш кинув вінок на гріб. Це було дуже ефектовне і зворушливе, але й стало причиною великого нещастя. Підносячися назад в гору, літак завадив крилом за кадовб другого літака і розбив у ньому збірник бензини. Настала експльозія й оба літаки спалахнули в одну мить вогнем. Пільот другого літака, плютоновий Новак пробував ратуватися і вискочив з легкопадом, однак легкопад зачепився за апарат і Новак повис у воздусі. За хвилину оба літаки впали на недалеке поле. Плютоновий Новак потовкся так тяжко, що вмер по дорозі до шпиталю. Капраля Відаша погребав під собою палаючий літак, наслідком чого нещасний згорів на вугіль. Все те сталося в очах соток людей, що стояли над свіжою могилою недавної летунської жертви.

— **Примхи природи.** Природа має всякі примхи. Так напр. в саді Василя Лиховича в Сваляві (Закарпатська Україна) зацвіла на днях молода яблуня, посаджена щойно в осені минулого року. Яблуня обсипана ясно-рожевим цвіттям, а коли видержить погода, можна сподіватися, що господар збере з неї ще цього року яблука.

— **Гибіль підводних суден.** У звязку з недавною катастрофою „Прометея" англійська фахова преса обчислила підводні судна, що затонули на протязі останніх 11 років. Отже в часі від 1921 до 1932 р. затонуло 17 підводних суден, при чому втратило життя 689 людей. Найбільше підводних суден втратила Анґлія, бо аж 8, Америка 4, Італія 2, Франція, Радянщина й Японія по одному. Багато випадків повстало з недбальства або неосторожности залоги. Напр. англійське підводне судно „H 47" затонуло в білий день, при спокійному морі, наїхавши на китайський корабель.

— **Азійський університет у Москві.** Президія центрального екзекутивного комітету СРСР затвердила проект декрету про заложення азійського університету в Москві. Університет буде мати відділи: японський, китайський, монгольський, гіндуський, корейський, перський та афганський.

— **Хто був убитий „кн. Бурбон"?** З Парижа повідомляють, що убитого недавно кн. Бурбона мали поховати у масовому гробі. Однак богатий американець з милосердя заплатив кошти похорону третьої кляси. „Журналь" довідується, що він був у 1915 р. політичним аґентом в Атенах, де аґітував проти приступлення Греції до світової війни. Властиве його назвище було Льоріорі.

— **Біда з літаками.** Як повідомляють із Понте Сан Пієтро, літак, ведений пільотом Чіонтім з летуном Джанuццім, упав з висоти 400 м. на дах селянської хати і запалився. Оба летуни погибли у вогні, від якого згоріла хата. Мешканці хати тяжко попеклися.

— **Банкроцтва американських банків.** В останніх 11 роках у Злучених Державах збанкротувало 9.285 банків, що мали зложених у себе 4 міліярди 277 міліонів 897 тисяч долярів чужих грошей. Тільки деякі з тих банків зреорґанізовано і коло 30 проц. грошей звернено їх власникам. Решта пропала.

Дописи.

КАЛУЩИНА. **(Театральна вистава. — Концерти в честь Франка. — Кооперативне свято. — Підготовка кооп. і просвітянських свят).** В неділю 14. ц. м. відограв драм. гурток чит. „Просвіти" з Бережниці в Калуші в салі Нар. Дому театр. виставу „Верховинці". Вистава пройшла з успіхом. — Заходом студентського хору при філії „Просвіти" відбувається в повіті серія концертів у честь І. Франка. І так: у неділю 14. ц. м. відбувся концерт в Голині, а дальше відбудеться в слідуючих неділях у Студінці-Сільці, Зборій-Завадці, Станьковій, Калуші, Новиці, Угринові Старім-Бережниці. — В неділю 24. липня ц. р. при гарній погоді відбулося величаво кооперативне свято в Новиці. На програму свята зложилися: польова соборна Служба Божа, котру відправив о. Ом. Король при співучасти доокличного духовенства. Гарну патріотичну проповідь виголосив о. Давидюк. Співав муж. хор т-ва „Сокіл" з Калуша. Святочна академія відбулася у прегарному саді п. Стефурака; на неї прибуло біля 2000 учасників. Промовляли: дир. Бариш Т. від „Українбанку", дир. Рубчак Я. від П. С. К., інж. Дубрівний від філії „С. Г.", о. Давидюк від філії „Просвіти" та д-р Коритовський Т. Слід згадати про промову дир Рубчака, котра зробила велике враження на учасниках. Хорові продукції виконали хори т-ва „Луг" з Новиці та чит. „Просвіти" з Бережниці. Прегарно виконали продукції (вправи) діт. садки із Бережниці та Новиці, особливо цей останній одушевляв зібраних нац. танками „запорожець" і „чумак". По академії відбувся фестин. Пригравала дута орхестра чит. „Просвіти" Хотінь. Вправляли „Луги" з Новиці, Угринова Середнього, діточі садки та „трійка" п. Когутів, котрі по мистецьки ставили вежі. На закінчення свята драм. гурток т-ва „Луг" з Новиці відограв веч. театр. виставу „Перешкода". — На день 4-го вересня ц. р. підготовляється просвітянсько-кооперативне свято в Медині. Рівночасно філія „Просвіти" робить заходи влаштувати у вересні декілька просвітянських свят у повіті та повітове свято в честь І. Мазепи.

ТУРКА н. СТР. **(Загальний Збір Кружка „Рідної Школи". — Недостача народніх шкіл).** В дні 9. липня ц. р. відбувся надзвичайний Загальний Збір Кружка „Рідної Школи" в Турці. Мав він на меті перевибір старшини Кружка, між якою від якогось часу були тертя і непорозуміння. Уступила вся старшина, між нею і вельми заслужена голова п. Евгенія Городиська. Головою Кружка вибрали д-ра Дмитра Марціва і є надія, що нова старшина розвине знову активну діяльність не тільки в місці, але й поширить її також на повіт. Поручено на цих Зборах дуже актуальну і пекучу справу заложення в Турці української бурси для бідних селянських дітей, які, не зважаючи на тяжку крізу, все таки горнуться до місцевих шкіл, а не мають належньої домашньої опіки. У великій мірі корисна розвязка цієї справи залежить від місцевої інтеліґенції і громадян повіту. — В тутеш

нім пов'ті є чимало громад, у яких не було ще, або від часу війни нема шкіл. До таких належать: Бережок, Дністрик Головецький, Дністрик Дубовий, Головсько, Зубриця, Криве, Кіндратів, Локоть, Мита, Смеречки і Сухий Потік. Царює в них поголовна неграмотність і нема мови про те, щоби в тих селах міг у короткім часі розвинутися якийсь культурно-освітній рух. Вину невідрадного стану поносять місцеві чинники, а в першій мірі духовенство, яке своїм впливом повинно спричинити по тих селах будову шкільних будинків. Громаді ніхто не збудує школи, коли вона сама собі того не зробить! Буде шкільний будинок, так і найдеться там учитель. Крайня пора почати акцію над усуненням того страшного лиха!

ЖОВКІВЩИНА. **(Чи староство може видавати „przepisy językowe"?).** До о. Ол. Гоцького, пароха у Двірцях к. Мостів Вел., прислало жовківське староство таке письмо: „Starostwo powiatowe Żółkiewskie № AC ; 8/32 Żółkiew, dnia 9. VIII. 1932 r. Wielebnemu gr.-kat. Urzędowi parafijalnemu w Dworcach. Zwraca się celem wypełnienia w języku polskim jako państwowym i przedłożenia odwrotną pocztą pod rygorem zastosowania grzywien egzekucyjnych, przewidzianych w R. Pr. z dnia 22. III. 1928 r. Dz. U. № 36. Gdyby w przyszłym kwartale Wielebny Urząd przedłożył wykazy, nie stosując się ściśle **do przepisów językowych Starostwa,** zastosuję bez dalszych ostrzeżeń w/w rygory egzekucyjne. Za starostę powiatowego: Kopia mgr.d — Невже староство може видавати „пшепіси єнзикове"?

—o—

СПОРТ.

ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО У. С. С.

Мета — Чорноморці 4:1 (1:0). Гра в першій половині дуже слаба з обох сторін, у другій краща з перевагою Мети. Для Мети добуває ворота Лотоцький, для Чорноморців Валько. Суддя п. Білостоцький.

Сокіл IV. — У. Р. С. К. 7:2 (2:1). Гарна гра обох дружин, особливо в першій половині, в котрій УРСК був цілком рівнорядним противником. У другій половині оборона УРСК-у, зденервована кількома пущеними воротами, слабо опирається дуже добре диспонованому нападові Сокола і позволяє господарям добути високоциферну перемогу. Суддював п. Дириль. Видців мало.

Тризуб — Дніпро 5:0.

Табеля змагань:

	гор	пункти добуті	пункти страчені	відн. воріт
1) Сокіл IV.	6	9	3	20:9
2) Чорноморці	7	8	6	15:12
3) Мета	6	5	7	14:15
4) Тризуб	4	4	4	10:9
5) Дніпро	5	4	6	10:15
6) У. Р. С. К.	4	2	6	5:14

Чорноморці дістали друге місце завдяки двом виграним протестам, а саме з Метою і Тризубом за вставлення до складу неуправнених змагунів. Субреферат зверифікував оба висліди (Чорном. — Мета 1:3, Чорном. — Тризуб 3:5) і признав у користь Чорноморцям 2 вальковери з вислідами 3:0.

З ЛЬВІВСЬКОЇ А-КЛЯСИ.

Змагання за мистецтво львівської А-кляси зближаються до кінця. Всі 4 дружини мають ще розіграти по два змагання, але мистецтво здобула вже, можна сказати, напевно перемиська Польонія, яка в фінальних змаганнях не стратила ні одного пункту і має знамените відношення воріт. Мистець львівської округи буде мати в III. групі за противників мистця Волині — Гасмонею з Рівного і мистця Люблина — Унію. Щойно переможець у змаганнях між цими трьома дружинами братиме дальше участь у фінальних змаганнях за вхід до Ліги.

За вдержання в А-клясі змагатимуться в найближчому часі резерви Погоні й Чорних, а також Гасмонея і Білий Орел (Клепарів). Одна з цих чотирьох дружин, що займе останнє місце в змаганнях, злетить до Б-кляси.

КРАЄВІ ПЛИВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ.

Український Спортовий Союз уладжує в днях 3. і 4. вересня на „Світезі" пливацькі змагання за мистецтво краю в останних конкуренціях: мужчини: 100, 200, 400 м. стилем довільним, 100 і 200 м. стилем клясичним, 100 м. на плечах, штафета 5×50 м. стилем довільним і 3×100 м. стилем змінним; жінки 50 м. стилем довільним, 50 м. стилем клясичним і м. на плечах. Змагання відбудуться в оба дні пополудні в год. 15.30. Якщо зголоситься відповідне число змагунів, то відбудуться теж змагання для другої кляси в тих самих конкуренціях. Зголошення слати до У. С. С., Пелчинська 2, до 1. IX. год. 24. Позамісцеві мусять подати, чи рефлектують на нічліг. Змагання організує У. С. С. К.

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Гр. Марусин: I) СВЯТОМИКОЛАЇВСЬКІ ВЕЧЕРНИКИ. Сценічні картини. **II) КУПЕЦЬКІ МОНОЛЬОГИ.** Львів 1932. Видавництво „Русалка". Стор. 16, 8°.

Marek Tarkow: GDAŃSK NA WULKANIE. Warszawa, 1932. Стор. 56. Форм. 16°.

ЖУРНАЛИ.

ДЗВОНИ, літературно-науковий журнал. Львів, ч. 7—8 1932. Зміст: Слово до читачів; Б. І. Антонович: Те деум, конфітеор; Б. Ніжанковський: На могилу друга; Антоан де Сен-Егзінері: Нічний лет; М. Мацьох: Два доми; Д-р Волод. Левицький: З давніх споминів; Г. Костельник: Іскри; К. К-нир: Зі сатир; О. Т. Житецький: Начерк відродження католицької думки у світовій літературі; В. Заїкин: Проблеми української критики і естетики в ліберальнім освітленні; В. Кучабський: Ваги і завдання Зах. Укр. Держави серед сил Сх. Европи в переломі 1918-19 р.; Б. Кудрик: Йосиф Гайдн; Н. Королевич: Проба оформлення сучасного; О. Мицюк: Тадей Рильський; Хроніка.

СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР, орган Краєвого Т-ва господарського „Сільський Господар". Львів, 15 серпня 1932. Ч. 16. Річник XVIII.

ГУРТУЙМОСЯ! Неперіодичний журнал військової громадської думки. Під редакцією В. Филоновича та Битинського. Прага, рік видання IV. Травень 1932 до IX. Стор. 56, вел. 8°.

HOLOS MAZEPYNCIW. The Mazeppians' Voice. **Misiachnyk.** Урядовий орган організації „Мазепинці" з Шікагу (друкується своєрідною латинкою). Шікаго, Ill., рік видання II., ч. 1. за серпень 1932.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 23 VIII. 1932 за масло експортове та десерове пріма 2·60 зол., за літру молока 17—18 сот., літру сметани 0·90 зол., яєць 3·30—3·40 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Цирк Станевських, площа Бема.
Щодня атракційна вистава, початок в год. 8.30 веч. У суботу та неділю по дві вистави: в 4. год. попол. і в 8.30 веч.

Спортовий цирк при вул. Пелчинській на площі біля Тенісового Т-ва.
Щодня дужання атлетів. Початок в год. 8.30 веч.

Кіна.

АПОЛЬО: „Життя за золото" (Том Мікс).
АТЛЯНТІК (давніше Лев) **нечинне.**
КАСІНО: „Анна Кареніна" (звукова версія).
КОПЕРНИК: „Піднебесний романс".
МАРУСЕНЬКА: „Піднебесний романс".
МІРАЖ: „Баль в опері".
ОАЗА: „Побіда".
ПАН: „Передшлюбна ніч".
ПАЛЯС: „Утікач".
ПАСАЖ: „Двобій у літаку" (Том Мікс).
ПРОМІНЬ: „Асфальт".
СОНЦЕ: Підчас ферій нечинне.
СТИЛЕВЕ: „Я тебе лише кохав", „Король Конга".
УТІХА: „Роскоші небезпеки" і „Горіючий степ".
ХИМЕРА: „Жінки застрайкували".

Закордонне радіо.

Четвер, 25. серпня 1932.

Лайпціґ (259,3) 16.00, 19.30 Концерт, **Мілано** (331,4) 20.30 „Аніма Алегра" оп. Вітадініа, **Штрасбург** (345,2) 20.30 „Паяци" оп. Леонкавала, „Ля Роз де Сен-Флюр" оп. Офенбаха, **Білгород** (430,4) 12.05 Концерт, **Рим** (441,2) 17.30, 20.45 Концерт, **Лянгенберг** (472,4) 20.30 „Аллес ан ді гросе Гльоке" складана прогр., **Відень** (517,2) 11.30 Квартет, 20.00 Зальцбурське свято, **Будапешт** (550,5) 12.05 Хор, **Любляна** (575,3) 21.30 Сольо, **Харків** (937,5) 15.15 Концерт, 16.10 Муз. літ. авд., 18.30 Концерт для села, 19.30 Пів години гумору, 20.00 Тр. з театру, 24.00 Комунікати, пісні, **Калюндборг** (1153,8) 22.00 Данська музика, **Париж** (1724,1) 20.00 „Ле Бонер" авд.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 25. серпня 1932.

11.58 Час, 12.20, 12.45, 15.10, 23.00 Грамофон, 12.40 Метерольогічний комунікат, 15.00 Господарський комунікат, 15.40 Грамофон, Сільва рерум, 16.40 Видавниця „Світика" Анна Левіцька, 17.00 Концерт солістів, 18.00 „Будівельний промисл у Польщі", 18.20 Легка й танк. музика, 19.15 Всячина, 19.45 „Парубоцькі клопоти", 20.00 Тр. оп. „Шаління Колетти" та спортові вістки.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

В Станиславові відбудеться 3. вересня ц. р. свято в честь Івана Франка. В програму свята входять хорові продукції просвітянського хору „Думка" (Станиславів), виступів М. Голинського, М. Сокіл, декляматора М. Березовського і інсценізація „Мойсея". Свято отворить д-р М. Стахів зі Львова. Початок в год. 2. веч. Дня 4. вересня ц. р. в 2. год. пополудні відбудеться всенародне Франківське свято на площі „Сокола" для доокола чних сіл. Дохід з обох свят призначений на будову Памятника Великому Громадянинові. 1—3

Подяка. Щиро дякуємо Всім, що виявили нам співчуття в часі безмежного горя по нежданій втраті нашого Найдорожчого Тата і Діда, бл. п. **о. Володимира Карачевського,** якого ціле життя було одним невпинним трудом для нас і який був Сонцем у нашім житті. Зокрема дякуємо Всч. о. деканові Стрільчикові й оо. Бахталовському, Борсі, Василині, Вахнякові, Грималюкові, Ґуляєві, Книгиницькому, Корбутякові, Луцькому, Осадці, Пісецькому і Скороходові за відпровадження Найдорожчих Тлінних Останків у могилу. Дякуємо Вп. П. послові і меценасові д-рові Окуневському, оо. парохам Пісецькому і Корбутякові і Вп. П. Вітошинському й Василеві Бодирчукові за прощальні слова. Сестрам Служебницям у Городенці, Брацтву Церк. Жіночому й Мужеському, Т-ву Апостольства Молитви, Громадській Раді, Школі, Читальні „Просвіти", Кооперативі і Касі Райфайзена в Чернятині за зложення вінців на гробі, всім Учасникам хору та його дириґентові п. Василеві Бодирчукові за спів у часі похорону, як також дякуємо Всім, що віддали Покійникові останню прислугу. — **Доньки, сини і внуки.** 246 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ПРИЙМУ на помешкання 2 або 3-ох студентів від 1. вересня. Околиця університету. Ласкаві зголошення й інформації в Адміністрації „Діла" під „Вигода". 2-3

СОЛІДНА станція для учеників або учениць. Зголошення у О. Падохової, Львів, Домса 5, I. пов. (бічна св. Тереси). 2—2

ФОРТЕПЯНИ, піяніна випозичаю. Пілсудського 21, I. п. **Ганак.** 222 2—3

УЧЕНИЦІ приймаю на мешкання з удержанням, Львів, Сикстуська 58 А, II. пов. м. 6. 241 2—3

УЧИТЕЛЬКА, зредукована, здібна, з довшою практикою шукає цілорічної лекції на виїзд. Зголошення до Адм. „Діла" під „Учителька В. К.". 223 3—3

ПРИМІЩЕННЯ для учнів у Станиславові. Запевнений педагогічний нагляд, поміч в науці, здоровий і обильний харч. Станиславів, вул. Голуховського 74. **Целевич.** 238 3—4

ПРОДАМ гарну, одноповерхову віллю з морговим городом овочевим і яриновим, разом із господарськими забудованнями, в гірській кліматичній місцевости, повіт Долина, в околиці митрополичих дібр. Зголошення під: „Рідка оказія". 244 2-3

УНЕВАЖНЮЮ вкрадену військ. книжку П. К. У. Калуш. **Теофіль Форович.** 245 2—3

ВСЕ РУХАНКОВО-СПОРТОВЕ приладдя дістанеш найдешевше в одинокій українській спортовій кооп. „Пласт", Львів, Городецька 95. 175 x

РУТИНОВАНИЙ адвокатський концепієнт шукає заняття. Зголошення: Канцелярія адв. Дольницького в Золочеві, для д-ра Третяка. 248 1—2

КОРИСНА льоката грошей! Гарні парцелі у здоровій дільниці Львова дешево на продаж. Можу евентуально занятись будовою. Інж. Манастирський, Львів, вул. Павлинів 17. 228 2—4

СОЛІДНА станція для учнів. Чемарникова, Потоцького 67. 257 1—1

ПРИЙМУ УЧЕНИКІВ (-иць) на станцію. Батьківська опіка, добірний харч, соняшний покій, гімназія близько. **І. Рудницький,** Львів, вул. св. Тереси 2 Б. II. пов. м. 6. 182 1—3

ЦИТРИСТКА дає лекції гри. Вул. Генівга 36, партер. Згол. від 6—7 веч. 249 1-3

СТАНЦІЯ з цілим удержанням, дбайливою опікою, фортепян дома, для 3—4 панночок-учениць. Личаківська 21, I. пов. Ольга Горошко. 250 1—1

ДЛЯ УЧЕНИЦЬ середніх шкіл станція при інтелігентній родині. Відомість: О-нишкевичева, Зіморовича 20 (Сільський Господар), тел. 30-53. 252 1—3

ФРОНТОВИЙ ПОКІЙ з електричним освітленням, харчами до винайму. Сикстуська 62/I., помешкання 6. 255 1—1

ПРИЙМУ УЧЕНИЦЬ на ціле удержання. Фортепян у хаті. Ціна знижена. Під „Добра опіка" в Адміністрації „Діла". 253 1—1

НЯНЯ до однорічної дівчинки потрібна від першого вересня у Львові. Лише з добрими порученнями. Відомість Адміністрація „Діла" під „Няня". 254 1—1

ЖІНКА професора прийме на станцію 2 учеників (-ці), ціна низька. Відомість в адміністрації „Діла" під „Вул. Куркова". 256 1—3

ЗАЛИШЕНІ по весняним і літнім сезоні плащі, костюми, суконки і т. ін. продаємо по нечувано низьких цінах. Магазин конфекції Яків Посамент, Львів, вул. Академічна 2 (Готель Жоржа). 258 1—6

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів Ринок 10.